

Fişa suspiciunii de plagiat / Sheet of plagiarism's suspicion

Opera suspiciună (OS)	Opera autentică (OA)
Suspicious work	Authentic work
OS: V.Ponta, Curtea Penală Internațională, Teză de doctorat, Universitatea București, 2003.	
OA: D.Diaconu, Curtea Penală Internațională. Istorie și realitate, București:All Back, 1999.	
Incidența minimă a suspiciunii / Minimum incidence of suspicion	
p.16:24 - p.16:30	p.4:5 - p.4:13
p.17:1 - p.17:5	p.4:14 - p.4:19
p.21:20 - p.21:22	p.5:9 - p.5:11
p.24:4 - p.24:24	p.5:28 - p.6:9
p.30:10 - p.30:26	p.8:1 - p.8:20
p.30:27 - p.31:12	p.8:35 - p.9:16
p.31:12 - p.31:25	p.9:23 - p.9:26

J

U R I D I C A

Curtea penală
internatională

Istorie și
realitate

DUMITRU DIACONU

STUDII JURIDICE

CUPRINS

Argument.....	1
Proiecte de început ale înființării unei instanțe internaționale penale	4
Crearea instanțelor internaționale penale ad-hoc.	
Jurisdicție	7
1. Tribunalul militar internațional de la Nürnberg	7
2. Tribunalul militar internațional de la Tokio.....	10
3. Tribunalul internațional pentru fosta Iugoslavie.....	11
4. Tribunalul internațional pentru Ruanda	14
Competența materială a instanțelor internaționale penale ad-hoc.....	17
1. Tribunalul militar internațional de la Nürnberg	17
2. Tribunalul internațional pentru fosta Iugoslavie.....	18
3. Tribunalul internațional pentru Ruanda	19
Crime internaționale ce fac obiectul Convențiilor internaționale după cel de-al doilea război mondial	21
Imprescriptibilitatea crimelor de război, contra păcii și umanității.....	25
Inițiative privind crearea unei instanțe internaționale penale cu caracter permanent și a unui Cod universal al crimelor internaționale.....	27
1. Curtea criminală internațională	28
2. Codul crimelor împotriva păcii și securității omenirii.....	29
Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale.	
Momentul istoric al adoptării sale	32
Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale.	
Cuprins	35
Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale.	
Conținut	43

PROIECTE DE ÎNCEPUT ALE ÎNFIINȚĂRII UNEI INSTANȚE INTERNAȚIONALE PENALE

Problema creării unor instanțe penale internaționale, a fost preocuparea juristilor încă din secolul trecut.

Jurisconsultul elvețian Gustav Moynier a conceput în anul 1877 organizarea unei Jurisdicții criminale internaționale pentru represiunea crimelor comise împotriva dreptului omului. Un asemenea tribunal urma a fi compus din 5 membri, dintre care doi numiți de beligeranți și trei de statele neutre. Competența tribunului viza judecarea crimelor de război comise prin încălcarea dispozițiilor Convenției de la Geneva din 1864.

După un prim insucces, Moynier a reluat propunerea sa la Institutul de drept național de la Cambridge, dar s-a izbit de același insucces, obiectându-se că proiectul său nesocotește jurisdicțiile naționale.

De atunci, ideea creării unei jurisdicții penale internaționale a preocupat în mod permanent cercurile juridice și politice.

Astfel prin Convenția de la Haga, din 1907 s-a încercat instituirea unei "Curi internaționale de prize maritime", competentă a se pronunța asupra capturării unei nave, de către o altă navă cu pavilion străin.

După primul război mondial, Tratatul de la Versailles prevedea în articolul 227, constituirea unui tribunal special compus din cinci judecători, provenind din țările victorioase în război – Statele Unite ale Americii, Marea Britanie, Franța, Italia, Japonia – pentru a judeca pe Wilhelm al II-lea de Hohenzolern, împăratul Germaniei, învinsă în război, vinovat de "ofensă adusă moralei internaționale și "forței sfinte a tratatelor".

Tratatul mai prevedea în articolele următoare (articoului 228 – 230) urmărirea și judecarea în Germania și pe teritoriul Puterilor aliate și asociate a persoanelor acuzate de a fi comis acte contrare legilor și obiceiurilor războiului, tribunalele care urmău să-i judece fiind compuse din membri aparținând tribunalelor militare ale Puterilor interesate, dacă faptele erau comise împotriva resortisanților mai multor puteri aliate. Însă împăratul n-a fost judecat pentru că Olanda – unde se refugiase – nu l-a extrădat.

Cât privește activitatea celorlalte tribunale, ea a fost extrem de redusă, deoarece guvernul german a refuzat să pună la dispoziția puterilor victorioase pe cei vinovați.

În perioada interbelică, dat fiind responsabilitățile antrenate în primul război mondial, au fost multiple preocupări pe plan internațional atât în cadrul Societății Națiunilor, cât și în cadrul unor foruri științifice de drept internațional, pentru crearea unei instanțe penale internaționale permanente.

În 1920 în cadrul Societății Națiunilor, Comitetul de juristi constituit de Consiliul Ligii Națiunilor a întocmit un proiect de organizare a unei Înalte Curți de Justiție Internațională, separată de Curtea Permanentă de Justiție Internațională, competență de a judeca crimele contra dreptului găinilor deferite de Adunarea sau de Consiliul Legilor. În cele din urmă Adunarea a decis că ideea unei jurisdicții penale internaționale este prematură.

Între 1920 – 1936, înființarea unei jurisdicții penale internaționale a fost susținută de mai multe societăți internaționale ale juristilor între care Asociația de drept internațional, Institutul de drept internațional, Asociația internațională de drept penal.

În calitatea sa de președinte al Asociației de drept penal, reputatul jurist român Vespasian Pella a întocmit în 1928 un proiect de Statut al unui tribunal penal internațional, statut pe care Asociația l-a aprobat. Acest Statut prevedea crearea unei camere criminale în sănul Curtii Permanente de Justiție Internațională, din cadrul Societății Națiunilor.

În 1935 Vaspasian Pella, în calitate de raportor, a întocmit planul unui cod represiv mondial, plan ce includea și proiectul de statut din 1928 vizând crearea unei camere criminale în cadrul Curtii Permanente de Justiție Internațională.

Meritele lui Vaspasian Pella privind crearea unei curți criminale internaționale și a unui cod represiv mondial au fost unanim

recunoscute în lume, el fiind cel care a aruncat scânteia creaoare, aşa cum spunea Jean Graven, președinte al Asociației Internaționale de Drept Penal, rector al Universității din Geneva.

De altfel eforturile lui Vespasian Pella s-au concretizat prin adoptarea la 16 noiembrie 1937, odată cu Convenția asupra prevenirii și reprimării terorismului a "Convenției pentru crearea unei Curți penale internaționale". Rolul Curții era acela de a judeca pe indivizi acuzați de săvârșirea vreunei din infracțiunile prevăzute de Convenția referitoare la terorism.

Curtea avea un caracter permanent, sediul urmând a fi stabilit la Haga, ea fiind compusă din 5 membri, juristi cu o competență recunoscută în dreptul penal, care au fost sau sunt judecători ai unor instanțe penale naționale ale statelor membre ale Societății Națiunilor.

Convenția preciza în cele 56 de articole statutul judecătorilor, organizarea și competența Curții, procedura de judecată, pedepsele ce se pot aplica, executarea acestora.

Desi semnată de 24 de state Convenția n-a intrat în vigoare, procedurile de ratificare fiind împiedicate de declanșarea celui de-al doilea război mondial.

CREAREA INSTANȚELOR INTERNAȚIONALE PENALE AD-HOC. JURISDICTIONIE

1. Tribunalul militar internațional de la Nürnberg

Dacă până la izbucnirea celui de-al doilea război mondial justiția penală internațională a fost marcată numai de proiecte, atrocitățile și crimele comise în timpul celei mai mari conflagrații din istoria omenirii au determinat marile puteri învingătoare să se gândească serios, chiar spre finele războiului, la instituirea unei instanțe care să judece pe marii criminali naziști, responsabilii unor asemenea fapte ce-au zguduit conștiința umanității.

În acest sens, Declarația de la Moscova din 30 octombrie 1943 a principalelor puteri aliate și asociate în timpul războiului cuprindea intenția fermă a acestora ca ofițerii și soldații germani și membri partidului nazist care au fost responsabili de atrocități și crime și care au luat parte în mod voluntar la îndeplinirea lor, să fie trimiși în țările unde au fost săvârșite faptele lor abominabile pentru a fi judecați și pedepsiți conform legilor din aceste țări, iar marii criminali, ale căror crime erau fără localizare geografică precisă, să fie pedepsiți potrivit unei decizii comune a guvernelor aliate.

În baza acestei declarații, Guvernul provizoriu al Republicii Franceze și Guvernele Statelor Unite ale Americii, al Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și al U.R.S.S. au încheiat la Londra la 8 august 1945 **"Acordul privind urmărirea și pedepsirea marilor criminali de război ai Puterilor europene ale Axei"**, prin care au hotărât instituirea unui Tribunal militar internațional care să judece pe criminalii de război ale căror crime erau fără localizare geografică precisă.

Acordul cuprindea, în anexă, statutul Tribunalului în care se stabileau reguli de constituire, de jurisdicție și de funcționare a acestuia.

S-a convenit ca sediul acestui Tribunal să fie în orașul Nürnberg din Germania.

În articolul 5 al acestui Statut era cuprinsă o dispoziție, potrivit căreia, în caz de necesitate, determinată de numărul proceselor de judecată, se puteau înființa și alte tribunale, cu componzie, competență și procedură identice cu cele prevăzute în Statut.

Tribunalul militar internațional de la Nürnberg era compus din patru membri și patru supleanți, reprezentând pe cele patru mari puteri învingătoare în război, președinția acestuia fiind asigurată pe rând de către unul din judecători. Hotărârile erau luate cu majoritatea membrilor săi, în caz de egalitate prevalând votul președintelui. Pentru a se hotărî condamnarea era necesar votul a cel puțin trei judecători.

Tribunalul era competent să judece orice persoană care, acționând în contul țărilor europene ale Axei, a comis, individual sau cu titlu de membru ai unor organizații, oricare din crimele menționate expres în Statut.

Conducătorii, organizatorii, provocatorii sau complicii care au luat parte la elaborarea sau executarea unui plan concertat ori a unui complot pentru comiterea oricăreia dintre crimele prevăzute de Statut erau considerați răspunzători pentru toate actele îndeplinite de către alte persoane în executarea planurilor respective, situația lor fiind, evident, aceea de instigator sau complici, după caz.

Faptul că asemenea persoane erau șefi de stat sau înalte funcționari nu constituia nici o scuză absolvitorie, nici un motiv de diminuare a pedepsei, iar împrejurarea că acuzatul a acționat conform instrucțiunilor guvernului său, ori a unui superior ierarhic, nu îl exoneră de răspundere, putând fi, însă, considerată un motiv de diminuare a pedepsei, dacă tribunalul aprecia că aceasta ar fi în interesul justiției (articolul 7-8).

În cazul în care în cadrul unui proces se constata că un inculpat vinovat de o anumită faptă face parte dintr-un grup sau organizație, Tribunalul era abilitat (articolul 9) să declare că grupul sau organizația respectivă sunt criminale. În virtutea acestui text,

Gestapoul, S.S.-ul și conducerea partidului nazist german au fost declarate criminale. O asemenea declarație îndreptătea autoritățile competente ale fiecărui dintre statele care au constituit tribunalul să defere tribunalelor militare naționale pe oricare din membrii organizației sau grupului declarat ca având caracter criminal în virtutea simplei lor afiliieri la un asemenea grup sau organizație, al căror caracter criminal rămânea stabilit și nu putea fi contestat.

Tribunalul era împuternicit să judece pe acuzați și în contumacie, indiferent că aceștia nu au fost descoperiți sau nu se prezintă, dacă se considera că judecarea lor este în interesul justiției.

Pentru descoperirea criminalilor de război, efectuarea actelor de urmărire penală, pregătirea actului de acuzare și susținerea acestuia în fața tribunalului Statutul prevedea constituirea unei Comisii de instrucție și urmărire a marilor criminali de război, compusă din reprezentanți ai Ministerului public din cele patru țări semnatare ale acordului (articolele 14 și 15).

Statutul prevedea în articolul 16 garanțiile fundamentale pentru ca acuzații să fie judecați în cadrul unui proces echitabil, precum și reguli de procedură amănunte care să fie observate de tribunal pe timpul procesului, inspirate din regulile fundamentale judiciare și procedurale în vigoare la acea dată în cadrul procesului penal în legislația statelor care au constituit tribunalul.

Hotărârea tribunalului prin care se constată vinovăția inculpatului sau acesta era achitat de orice penalitate era, potrivit articolei 26 al Statutului, definitivă și nesusceptibilă de revizuire și trebuia să fie motivată.

Tribunalul putea să pronunțe în caz de constatare a vinovăției pedeapsa cu moartea sau orice altă pedeapsă pe care o consideră ca justă, având și dreptul de a ordona confiscarea oricărora bunuri furate de către condamnat, care erau remise Consiliului de Control al Aliaților din Germania (articolele 27 și 28).

Executarea pedepselor era încredințată Consiliului de Control al Aliaților, care avea și dreptul de a modifica sau de a reduce pedepsele aplicate, fără a le agrava (articolul 29).

Tribunalul militar internațional de la Nürnberg a funcționat între 20 noiembrie 1945 și 1 octombrie 1946.

La această ultimă dată Tribunalul militar internațional de la Nürnberg s-a pronunțat condamnând la moarte 12 persoane, la

muncă silnică pe viață 3 persoane, la închisoare între 10 și 20 de ani alte 4 persoane, iar în privința a 3 inculpați s-a dispus achitarea.

2. Tribunalul militar internațional de la Tokio

Este de fapt, Tribunalul militar internațional pentru Extremul Orient, cunoscut ca Tribunalul de la Tokio, după sediul său ce-a fost stabilit în acest oraș. El a fost înființat în condiții istorice asemănătoare ce cele de la Tribunalul de la Nürnberg.

Ființarea unui asemenea tribunal a fost convenită în cuprinsul "Declarației de la Postdam" din 26 iulie 1945, semnată de Statele Unite ale Americii, Marea Britanie și China și care cuprindea condițiile de capitulare a Japoniei. La această Declarație a aderat la 8 august 1945, odată cu intrarea sa în război contra acestei țări și fosta U.R.S.S. Ea a fost acceptată de Japonia, după înfrângerea sa, la 1 septembrie 1945.

În baza acestei Declarații, Comandantul suprem al forțelor aliate din Extremul Orient, generalul Mac Arthur, a aprobat la 19 ianuarie 1946 "Carta Tribunalului militar internațional pentru Extremul Orient" care oferea cadrul juridic de a pedepsi cu promptitudine pe militanții japonezi și ei răspunzători de crimele de război comise în această parte a lumii.

Generalul american Mac Arthur avea potrivit acestei Carte, atribuția de a numi pe președintele tribunalului și pe judecătorii de pe o listă propusă de statele care au semnat actul de capitulare a Japoniei și de alte state care au aderat la acesta.

El exercita totodată și alte funcții legate de numirea președintelui Consiliului care îndeplinea atribuțiile de instruire, urmărire penală și susținere a acuzării sau de executarea, modificarea ori atenuarea pedepselor pronunțate, exercitând în fapt supravegherea asupra întregii activități a tribunalului.

În linii generale, Carta Tribunalului de la Tokio, cuprindea principii și reglementări similare cu cele din Statutul Tribunalului de la Nürnberg, dar avea și unele deosebiri: Tribunalul era compus din cel puțin 6 membri și cel mult 11 membri, judecând în complet de 6 judecători.